

การศึกษาการพัฒนาดตนเองของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

นายนิรันดร์ วัชรินทร์รัตน์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-819-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF SELF-DEVELOPMENT OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
NAKORN RATCHASIMA PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

Mr. Niran Wacharinrat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

**Department of Educational Administration
Graduate School**

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-819-3

นิรันดร์ วัชรินทร์รัตน์ : การศึกษาการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (A STUDY OF SELF-DEVELOPMENT
OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF NAKORN RATCHASIMA PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)

อ. ที่ปรึกษา : ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล , 157 หน้า. ISBN 974-638-819-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองและปัญหาการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 309 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีหลายวิธี เรียงตามลำดับที่ได้ดำเนินการมากไปสู่น้อย คือ การศึกษา
เอกสารและคู่มือการปฏิบัติงาน การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน การสำรวจและประเมินตนเอง
การศึกษาดูงาน การเข้ารับการฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ การเข้าร่วมเป็นสมาชิก
องค์กรวิชาชีพ การศึกษาค้นคว้าและจัดทำผลงานทางวิชาการ และการศึกษาต่อ

ปัญหาการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน คือ การสำรวจและประเมินตนเองขาด
ความต่อเนื่อง ขาดข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและคู่มือการปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องมีและศึกษา การดำเนินงาน
ขององค์กรวิชาชีพไม่ต่อเนื่อง เวลาและโอกาสของตนเองยังไม่เอื้อต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ไม่มี
งบประมาณสนับสนุนการจัดทำเอกสาร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการไป
ศึกษาดูงาน ระยะเวลาและโอกาสไม่เอื้อต่อการเข้ารับการฝึกอบรม และโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ จัด
ประชุมสัมมนาน้อยครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติกร *AA Ja*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Phu. Ch*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม *Phu. Ch*

3970843927 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: SELF-DEVELOPMENT / ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS /

THE OFFICE OF NAKORN RATCHASIMA PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
NIRAN WACHARINRAT: A STUDY OF SELF-DEVELOPMENT OF ELEMENTARY
SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
NAKORN RATCHASIMA PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR:
PONGSIN CHUWATTANAKUL, Ph.D. 157 pp. ISBN 974-638-819-3

The purpose of this research was to study the self-development and self-development problems of elementary school administrators under the jurisdiction of the Office of Nakorn Ratchasima Provincial Primary Education. The samples were 309 elementary school administrators. The instruments used for research were questionnaires. The data were analyzed by frequency and percentage.

The research found that elementary school administrators used several methods in order to develop themselves. Followings are some methods that the administrators often used, respectively: studying of academic documents and manual, seeking for news and information from mass media, doing self-appraisal, going to field study, attending in-service training, attending academic seminar, joining professional association clubs/chapters, doing research and publishing academic work, and furthering education.

The self-development problems were as follows: lack of continuity in self-appraisal, limited academic documents and manuals, lack of continuity in managing work in professional association, lack of times and opportunities to seek for news and information, lack of budgets for publishing academic work, shortage in budgets for furthering education, lack of budgets for field studies, lack of times and opportunities to join in-service training, and only a few academic seminars were arranged in schools and in government agents.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... HA SA.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วบวช.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ดร.ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และ ดร.ปัญญา แก้วกีฎร ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้ อบรม สั่งสอน ให้ข้อคิดแนวทางในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยและตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณ ครอบครัววัชรินทร์รัตน์ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายหากงานวิจัยก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชา บิดา-มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสนำมาใช้ในการทำการวิจัยในครั้งนี้

นิรันดร์ วัชรินทร์รัตน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง.....	12
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับการพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียน.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
	สรุปผลการวิจัย.....	99
	อภิปรายผลการวิจัย.....	103
	ข้อเสนอแนะ.....	112
	รายการอ้างอิง.....	114
	ภาคผนวก.....	121
	ภาคผนวก ก.....	122
	ภาคผนวก ข.....	132
	ประวัติผู้วิจัย.....	157

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม สัดส่วนในแต่ละอำเภอ.....	56
2	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
3	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการสำรวจ และประเมินตนเอง.....	63
4	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษา เอกสารและคู่มือการปฏิบัติงาน.....	66
5	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ.....	68
6	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการแสวงหา ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน.....	71
7	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าและจัดทำผลงานทางวิชาการ.....	74
8	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	77
9	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ การศึกษาดูงาน.....	80
10	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้ารับ การฝึกอบรม.....	83
11	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	86
12	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนา ตนเองในลักษณะอื่นๆ.....	89
13	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน.....	92